

Verkiezingsprogramma Europa 2024

Beperk en versterk

Beheine en fuortsterkje

Limitare e rafforzare

Limit and strengthen

Begrænse og styrke

Cuingealachadh agus neartachadh

Beschränken und stärken

Korlátozza és erősítse

περιορίζουν και ενισχύουν

msc

Verkiezingsprogramma Europa 2024

Beperk en versterk

Beheine en fuortsterkje

Limitare e rafforzare

Limit and strengthen

Begrænse og styrke

Cuingalachadh agus neartachadh

Beschränken und stärken

Korlátozza és erősítse

περιορίζουν και ενισχύουν

Dirk Gotink
Kandidaat lijsttrekker

Voorwoord

Zo staat Nieuw Sociaal Contract in Europa

De Europese samenwerking brengt vrede, veiligheid en economische welvaart. Daarin zijn wij bevoorrecht. Nooit eerder in de geschiedenis kende Europa zo'n lange periode van vrijheid en welvaart. Maar dat is geen vanzelfsprekendheid meer. Geopolitieke ontwikkelingen zetten vrede, vrijheid en welvaart onder druk. Oorlog, migratie en klimaatverandering zijn nu de grootste vraagstukken. Daarom willen we hierop de Europese samenwerking versterken.

Aan die samenwerking zit een keerzijde. Europese landen die de financiële afspraken niet nakomen, zetten onze Nederlandse pensioenen en welvaart op het spel. Er is veel regelgeving geïntroduceerd met grote impact op Nederland. De Europese Unie wordt zo een machtig web waar je als burger in gesponnen wordt, terwijl ons eigen land zijn soevereiniteit sluipend inlevert. Die ontwikkelingen gaan we beperken.

De Europese Unie staat in de eerste plaats voor vrede, veiligheid en welvaart, gezamenlijke Europese waarden. We gaan terug naar die basis. Europa toetsen wij aan onze uitgangspunten van bestaanszekerheid en goed bestuur. Nieuw Sociaal Contract ziet daarbij drie grote vraagstukken in Europa die onze bestaanszekerheid raken en waar al onze energie de komende jaren op gericht moet worden.

1 Vrede en Veiligheid

We moeten ons verdedigen tegen de agressie van Rusland, voorbereiden op het nationalisme van America First en de geopolitieke opkomst van China. Europa is te afhankelijk van landen buiten Europa voor onze defensie, digitale vrijheid en veiligheid, energie, voedsel en medicijnen.

2 Migratie

Ons dichtbevolkte Nederland heeft te maken met te hoge aantallen migranten die komen voor arbeid, asiel en studie. Die instroom zorgt voor problemen in de volkshuisvesting, gemeenschapszin en bestaanszekerheid. Europa kan het tij van massamigratie nog steeds niet keren.

3 Economie

Er dreigt een economische terugslag door ontwikkelingen in de wereld. De concurrentiekracht van Europa daalt. Veel Europese landen hebben hoge schulden die deels zijn opgekocht door de Europese Centrale Bank. Het financiële lek is niet gedicht, terwijl een nieuwe storm de eurozone bedreigt.

Op het gebied van goed bestuur willen we meer optrekken met gelijkgezinde landen ten aanzien van de rechtsstaat en democratie. We doen dat met behoud van nationale soevereiniteit en subsidiariteit: alleen Europese regels waar die op nationaal niveau niet werken. Dit betekent ook dat het nationale parlement Europese besluitvorming veel beter moet volgen dan nu het geval is. En het kan betekenen dat we – als dat echt niet anders kan – soms aan de noodrem moeten trekken. Niet omdat we tegen Europese samenwerking zijn, integendeel, maar wel omdat we goede besluitvorming willen.

Samenvatting

Onze politieke keuzes in het kort

1 Europese veiligheid

Samen moeten we de vrije democratie van Europa verdedigen. We bieden voluit steun aan Oekraïne. Maar we staan niet sterk. Onze defensie in Europa is niet op orde. De nationale defensie en wapenproductie in Europa moeten daarom enorm versterkt worden met grote mogelijkheden voor investeringen in Nederland. Europa moet zich verenigen en vooral de Europese bondgenoten van de NAVO. Naast fysieke defensie is ook digitale bescherming dringend nodig. Alleen Europa kan dat adequaat aanpakken.

Dit heeft concrete gevolgen voor onze keuzes:

- Versterken kost veel geld. Wij doen dat deels door ons defensiebudget op te hogen naar ten minste 2% van ons bruto binnenlands product. Andere lidstaten die ook lid zijn van de NAVO moeten dat ook doen.
- We verschuiven miljarden niet-besteed subsidiegeld van het Europese coronaherstelfonds en andere fondsen naar investeringen in de Europese innovatie en productiecapaciteit voor wapens en munitie.

2 Buitengrenzen Europa

Van de grote instroom van migranten in Europa waarvan de meeste mensen relatief vaak in Nederland eindigen, willen wij alleen reguliere migratie overhouden. Dat betekent selectie bij de buitengrenzen. Wij zijn voor ruimhartige toelating van vluchtelingen die persoonlijk omwille van geloof, meningsuiting, geaardheid of welke etnische achtergrond dan ook worden vervolgd. Dit is op de totale stroom een kleine groep. De grote groep migranten die vlucht voor oorlog en armoede moet in de regio van herkomst worden opgevangen. De mogelijkheid om naar Europa te komen wordt beperkt. Voor Oekraïners is Europa de regio, daarom mogen zij op tijdelijke bescherming in Europa rekenen. Asielvragers uit veilige landen zijn kansarm en worden in beginsel geweerd. Overgebleven kansrijke asielvragers worden voor de procedure eerlijk verdeeld over alle lidstaten en krijgen een humane opvang. Ook arbeids- en studiemigratie gaan we fors beperken. We maken onderlinge afspraken met Europese landen over interne arbeidsmigratie met eisen aan huisvesting, integratie, kennisniveau en toegevoegde waarde.

Dit heeft concrete gevolgen voor onze keuzes:

- Er moet meer geld naar Frontex, dat de buitengrens van Europa bewaakt. De EU mag steun geven aan afscherming van buitengrenzen met hekken of afscheidingen.
- Het migratiepact dat asielvragers over de EU verdeelt, moet ook een sterke uitvoeringsorganisatie krijgen. Mensen die niet in Nederland horen te verblijven, worden weer door dit agentschap teruggehaald.
- Opvang van asielzoekers in derde landen moet kunnen.
- Mocht het EU-migratiebeleid toch niet werken en faalt de migratiebeperking, dan moet Nederland binnen twee jaar versterkte controles aan de eigen landsgrenzen herinvoeren, samen met gelijkgestemde andere EU-landen ('asiel-Schengen'). In laatste instantie moet het mogelijk zijn voor Nederland om, net als Denemarken, te kiezen voor een 'opt-out' van het gezamenlijke asielbeleid. Dat kan bijvoorbeeld bij een verdragswijziging.

3 Europese economische stabiliteit

Hoge begrotingstekorten en schulden van lidstaten bedreigen de stabiliteit van de eurozone en zetten pensioenen en bestaanszekerheid op het spel. Wij willen geen schulden- en transferunie waarbij zorgvuldige landen als Nederland het tekort moeten dichten van andere landen. De toekomst van de industrie en de energie- en voedselzekerheid op ons continent moeten we veiligstellen door een goed industriebeleid, het stimuleren van innovatie en het tegengaan van oneerlijke concurrentie uit andere werelddelen.

Dit heeft concrete gevolgen voor onze keuzes:

- De Europese Centrale Bank moet weer terug naar haar mandaat: inflatie beperken in plaats van opkopen van schulden of najagen van klimaatdoelstellingen. De begrotingsdiscipline van alle lidstaten moet gehandhaafd worden.
- We zijn tegen nieuwe Europese fondsen die worden gefinancierd met leningen.
- Er moet met spoed een plan komen voor energiezekerheid en voedselzekerheid (inclusief medicijnen) op ons continent.
- Grensoverschrijdende fraude en belastingmijding van zeer vermogenden en grote bedrijven moet worden aangepakt.
- Ons bedrijfsleven moet geopolitiek concurrerder worden: verminder gestapelde regels, versterk de industrie, steun bedrijven in de klimaattransitie en stop de oneerlijke concurrentie vanuit bijvoorbeeld China.

4 Wie Nieuw Sociaal Contract zegt, zegt goed bestuur

De Europese Unie staat pal voor de rechtsstaat, democratie en de vrijheid van meningsuiting. Dat is onze basis. Landen die dat niet garanderen, zijn wat ons betreft geen Europese cent waard, zeker geen miljardensteun. En waar de EU haar beleid niet waarmaakt, moeten we ook de mogelijkheid krijgen bevoegdheden terug naar Nederland te halen. Ook dat is democratie. De soevereiniteit van Nederland en andere lidstaten mag niet sluipenderwijs worden uitgehold. Vooral de uitvoering en vormgeving van afgesproken doelen liggen bij de nationale overheden: denk aan klimaat, bodembescherming, natuurherstel, sociale zekerheid, zorg, cultuur en gemeenschapszin met onze eigen tradities en normen. We kiezen voor uitbreiding van de bevoegdheden van de Tweede Kamer bij de totstandkoming van Europese wetgeving, niet voor uitbreiding van het initiatiefrecht voor het Europees Parlement.

Dit heeft concrete gevolgen voor onze keuzes:

- Er mag geen geld naar EU-landen (en daarbuiten) die de rechtsstaat of de vrije democratie/vrijheid van meningsuiting en godsdienst ondermijnen.
- Nederlandse bewindslieden stemmen binnen de Europese ministerraad in overeenstemming met de wens van de Tweede Kamer. Anders moeten zij aftreden.
- De Europese ministerraad maakt haar verslagen openbaar.
- Burgers krijgen bij uitbreiding van de EU of verdragwijziging waar de Tweede Kamer mee akkoord is gegaan het recht om een correctief referendum te houden.
- Het Europees Parlement moet herkenbaarder en kleiner worden: van ruim 700 leden naar hoogstens 500; verkiezingen per regio en we vinden dat de beloning van medewerkers in dienst van de Europese Unie bescheidener mag.
- De Europese Unie en haar instellingen zullen zelf aan dezelfde hoge normen van goed bestuur en democratie gehouden worden als de lidstaten. Daarvoor zijn verschillende maatregelen nodig, zoals toetreding van de EU tot de Raad van Europa.

Inhoudsopgave

Inleiding	
Wat beperken wij en wat versterken wij in Europa	11
1 Vrede en Veiligheid	13
1.1 Defensie	14
1.2 Misdaadbestrijding en mensenrechten	15
2 Migratie en Asielbeleid	17
2.1 Asielmigratie	18
2.2 Arbeidsmigratie	19
2.3 Studiemigratie	19
2.4 Oekraïense vluchtelingen	19
3 Economie en Financiën	21
3.1 Beperk Europese belasting, versterk begrotingsdiscipline	22
3.2 Strategische autonomie, machtsconcentratie	23
3.3 Digitale veiligheid	24
3.4 Versterk samenwerking met burens	24
3.5 Openbaar vervoer, behoud vitale infrastructuur	24
3.6 Landbouw en visserij	25
4 Goed bestuur in Europa	27
4.1 Transparantie en uitzonderingspositie Nederland	28
4.2 Controle van de macht	28
4.3 Verklein en versterk Europese volksvertegenwoordiging	29
5 Klimaat, Water en Energie	31
5.1 Eerlijk klimaatbeleid, sterke industrie	32
5.2 Verstandige energietransitie	33
5.3 Natuur, water, bodem en stikstof	33
6 Cultuur, Taal en Onderwijs	37
6.1 Versterk lokale tradities, cultuur en gemeenschapszin	38
6.2 Leefbaarheid, taal en sport	38

Inleiding

Wat beperken wij en wat versterken wij in Europa

Beperk en Versterk, zo zien wij de weg vooruit binnen de Europese Unie. Sommige zaken dienen te worden beperkt, andere moeten worden versterkt. We roepen niet altijd en overal om 'meer Europa'. Tegelijk weten wij ook: wie Europa de rug toekeert, doet zichzelf tekort. NSC wil meer samenwerking in Europa, maar minder regelzucht. Op het gebied van veiligheid, energie en migratie willen wij een sterker Europa. Als het gaat om de gezamenlijke doelen voor een beter klimaat, waterbeheer, bodembescherming en sociale zekerheid, dan ligt het primaat van de uitvoering niet bij de Europese bureaucratie, maar bij de nationale overheid, gecontroleerd door ons eigen parlement.

Wie Nieuw Sociaal Contract zegt, zegt Bestaanszekerheid en Goed bestuur. Ook in Europa. De Europese Unie draagt bij aan onze welvaart, vrede en veiligheid. Goed bestuur betekent dat er transparant wordt besloten, gecontroleerd door onze gekozen volksvertegenwoordiging. Niet over ons en zonder ons. Maar met ons en voor ons.

Wij als Nederland kunnen, net als de andere lidstaten, prima zelf bepalen hoe bijvoorbeeld de inrichting van ons landschap, gemeenschap, voedselvoorziening, onderwijs en zorg eruit moet zien. Ook wie voet op Nederlandse bodem mag zetten en bij ons mag wonen is een soeverein besluit van ons eigen land. Zo wordt ook de inzet van ons leger door het eigen parlement bepaald. Kortom, als de bestaanszekerheid in Nederland in het geding is, gaat onze grondwettelijke zorgplicht boven alles. Dit staat als een paal boven water.

In dit evenwicht maken wij keuzes. De joods-christelijke en humanistische wortels van Europa koesteren we, net als de rechtsstaat en democratie. Te denken valt aan de vrijheid van meningsuiting, vergadering, godsdienst en een verbod op discriminatie. Dat willen wij versterken. Landen die zich niet willen houden aan die beginselen van de democratische rechtsstaat, zetten zichzelf in Europa buitenspel. Samenwerking met zo'n partnerland is immers geen cent waard, laat staan miljardensteun.

Tegelijkertijd mag Europa wat ons betreft niet langer eisen dat zoiets als lokale gezondheidszorg en het openbaar vervoer Europees moet worden aanbesteed. De grens waarop Europees wordt aanbesteed moet fors omhoog. Commerciële investeerders dreigen lokale ziekenhuizen, dokterspraktijken, apotheken of zelfs welzijn en jeugdzorg over te nemen en die te ontwortelen van de gemeenschap. Wij willen dat lokale overheden die de zorg contracteren daar een eigen bevoegdheid houden. Er moeten minder beperkingen komen om in Nederland te bepalen hoe we de volkshuisvesting organiseren.

Vanuit Brussel hoeven we verder ook geen regels over hoe lang het warmhoudplaatje van ons koffiezetapparaat uit duurzaamheid mag aanstaan of met welke stikstofnorm wij onze biodiversiteit bewaken. Dat kunnen we prima als Nederland regelen, zolang we maar de klimaat- en natuurdoelen halen.

1

Vrede en
Veiligheid

1 Vrede en Veiligheid

Er woedt een oorlog in Europa. Onze krijgsmacht – net als die van andere Europese landen – verkeert in een slechte staat door jarenlange verwaarlozing en bezuiniging. Maar vrede en veiligheid zijn niet vanzelfsprekend. Het militair beschermen van ons eigen grondgebied tegen agressie is bij uitstek de taak van soevereine staten in een bondgenootschap. Aan de industriële capaciteit voor Defensie kan de Europese Unie wel sterk bijdragen, net als aan het versterken van de buitengrenzen en het ontwikkelen van een stabiele ring rond Europa.

1.1 Defensie

- 1.1.1 We steunen Oekraïne in zijn strijd tegen de brute schending van zijn soevereiniteit door Rusland. De Russische agressie vormt een bedreiging voor vrijheid en veiligheid van heel Europa. Rusland onder Poetin stopt niet na twee oorlogen in Tsjetsjenië, een oorlog tegen Georgië en nog steeds bezetting van een deel van Georgië, de inname van de Krim, de oorlog in de Donbas en daarna de invasie van Oekraïne. Het handelen van Poetin kan leiden tot nog grootschaliger bloedvergieten en enorme vluchtelingenstromen.
- 1.1.2 We zijn tegen een Europees leger. De NAVO heeft ook geen eigen leger, maar bestaat uit militairen die beschikbaar worden gesteld door de landen van het bondgenootschap. Dat heeft gezorgd voor 75 jaar vrijheid en veiligheid van Nederland en Europa. Het lidmaatschap van de NAVO is de hoeksteen van ons veiligheidsbeleid.
- 1.1.3 De Europese landen zullen binnen dit bondgenootschap wel meer eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid moeten nemen. We verplichten ons aan de norm om minimaal 2% van het bbp te besteden aan Defensie en investeren in slagkracht, gereedheid, uitrusting en oefeningen.
- 1.1.4 Ongeacht wie er in het Witte Huis zit, moet Europa de eigen defensie zo goed op orde hebben, dat het zelf de vrede en veiligheid van burgers kan beschermen.
- 1.1.5 Van het coronaherstelfonds van Europa zijn tot nu toe nog miljarden over. Nieuw Sociaal Contract wil dat het overgebleven subsidiegeld van dit fonds vooral naar de hoogste prioriteit van de EU gaat: vrede en veiligheid. Er moet meer geld voor het Europees Defensie Fonds (EDF) worden vrijgemaakt. Dat betekent herstel van de Europese defensie-industrie, gezamenlijke aankoop van defensiemiddelen en productiecapaciteit. Ondernemingen die munitie en raketten vervaardigen, moeten gemakkelijker toegang krijgen tot zowel publieke als particuliere financiering, zodat ze sneller kunnen investeren in meer productiecapaciteit. Dat kan in de vorm van subsidies die de capaciteit voor de productie van grond- en artilleriemunitie en raketten ondersteunen. Ook het Nederlandse bedrijfsleven profiteert hiervan. De Europese Investeringsbank kan dit op gang brengen.
- 1.1.6 Nederland moet streven naar een leidende positie in het Militair Maritieme domein op Europees niveau. De ongeëvenaarde expertise en ervaring die we bezitten, moeten we maximaal benutten, niet alleen voor ons eigen voordeel, maar voor heel Europa.
- 1.1.7 Door standaardisatie en samen te werken kunnen Europese landen defensiemiddelen delen, zoals militaire uitrusting, inlichtingen en gezamenlijke trainingsprogramma's. Dit kan leiden tot een efficiënter gebruik van middelen en kan kosten besparen voor individuele landen.
- 1.1.8 We bieden actief militaire, economische, humanitaire en financiële steun aan Oekraïne in oorlog en voor wederopbouw. We blijven samen optrekken met andere EU-landen in het opleggen en uitvoeren van sancties tegen Rusland.

2

Migratie en Asielbeleid

2 Migratie en Asielbeleid

Nieuw Sociaal Contract is voor een krachtige reductie van het migratiesaldo. Als dat niet lukt via de Europese samenwerking, dan moet dat via een kopgroep of anders zelfs een opt-out worden bereikt. De omvang en impact van de migratiestromen zetten Europa en zeker ook Nederland onder grote druk. Migratiestromen hebben grote invloed op de beschikbare woningen, zorgkosten, integratie van culturen en conflicterende waarden. De verschillende vormen van migratie (asielmigratie, arbeidsmigratie en studiemigratie) vergen elk een aparte benadering. In alle gevallen staat voorop dat Nederland meer grip en controle moet kunnen krijgen op het aantal migranten en de samenstelling. Het mag niet zo zijn dat sommige EU-lidstaten er eenvoudigere toelatingsvoorwaarden op nahouden dan andere, anders leidt dit tot immigratie 'door de achterdeur'.

2.1 Asielmigratie

- 2.1.1 We versterken de Europese aanpak van de grote instroom van asielvragers: eerst opvang in de regio waar mensen vandaan komen, een scherpe controle aan de buitengrens, een gezamenlijke definitie van 'veilige landen' en een eerlijk aandeel in de asielopvang voor iedere lidstaat.
- 2.1.2 Eerst moet er dus versterking van de Europese 'buitenkant' komen. Asielprocedures moeten voortaan in principe buiten de EU worden uitgevoerd. Het overgrote deel van de migranten verblijft immers al in een veilig land voordat ze naar Europa en naar Nederland komen.
- 2.1.3 Het Europese migratiepact is een stap in de goede richting, maar lang niet genoeg. Een effectieve terugkeerregeling ontbreekt nog.
- 2.1.4 Asielzoekers met weinig kans op een status worden geweerd aan de buitengrenzen en gehuisvest in gesloten opvang om teruggestuurd te worden naar het land van herkomst.
- 2.1.5 Nederland zoekt met een voorhoede van Europese partners naar een rechtvaardiger en effectiever asielbeleid. Nederland wil dat er Europese verdeel- en richtgetallen komen voor asielzoekers die om humanitaire redenen als armoede en oorlog hier tijdelijke bescherming (humanitair asiel) willen hebben. Die worden anders behandeld dan vluchtelingen die individueel recht hebben op permanent asiel (VN-verdrag) vanwege persoonlijke vervolging.
- 2.1.6 Kansrijke asielzoekers worden in hun aanvraag verdeeld over de EU-lidstaten op basis van bevolkingsaantallen. We hanteren een richtgetal voor het migratiesaldo van 50.000 migranten en dat is minder dan de helft van nu. Asielvragers zijn hier deel van. Als alle EU-lidstaten hun aandeel voor kansrijke asielaanvragen toebedeeld krijgen, zal de instroom van de afgelopen jaren sterk verminderen.
- 2.1.7 Kansrijke asielzoekers hebben bij de verdeling over de Europese landen geen recht op keuze van voorkeursland.
- 2.1.8 Als het richtgetal voor migratie overschreden dreigt te worden, worden aanvullende maatregelen getroffen. Dan maken wij met bepaalde EU-landen afspraken over aanvullende controles aan de gezamenlijke 'binnengrenzen' als extra middel om de asielstroom te beheersen (asiel-Schengen).
- 2.1.9 Mochten ook die afspraken niet effectief zijn, dan zal Nederland in het uiterste geval kiezen voor een 'opt-out' van het Europese beleid ten aanzien van migratie en asiel, vergelijkbaar met Denemarken. Dat kan onder andere bij een aanstaande verdragswijziging.
- 2.1.10 De EU streeft naar het maken van afspraken met veilige derde landen buiten de EU, zoals Albanië of andere partnerlanden, voor het huisvesten van asielaanvragers om daar de asielprocedure te ondergaan. Het verdienmodel van mensensmokkelaars wordt zo aangepakt.
- 2.1.11 Criminele mensensmokkel en -handel moeten harder worden aangepakt en bestraft. Ook asielzoekers die in een van de lidstaten een strafblad oplopen, verliezen hun recht op asiel overal in de Europese Unie.

- 2.1.12 Wij steunen Europese afspraken met landen van transit of oorsprong om irreguliere migratie te voorkomen. Een migratiepact met een derde land kan zowel tussen twee landen als in EU-verband worden afgesloten, waarbij asielaanvragen dan plaatsvinden in veilige derde landen.
- 2.1.13 We willen nadrukkelijk een relatie leggen tussen ontwikkelingsbeleid en migratiebeleid, met een focus op landen van oorsprong en transit van irreguliere migratie, vooral in de ring om Europa: het Midden-Oosten, Noord-Afrika en delen van Sub-Sahara Afrika.

2.2 Arbeidsmigratie

- 2.2.1 Voor wat betreft arbeidsmigratie zijn Europese afspraken nodig om te voorkomen dat derdelanders van buiten de EU via detachering en sociale dumping doorreizen binnen de EU.
- 2.2.2 Er moet worden voorkomen dat derdelanders makkelijk de nationaliteit van een EU-lidstaat krijgen, waarna zij (alsnog) doorreizen naar Nederland. De reguliere termijn om aanspraak op een verblijfsvisum met vrij toegang tot Schengen te maken moet in lidstaten daarom standaard van 5 naar 10 jaar.
- 2.2.3 Het 'verkopen' van verblijfsvergunningen en visa aan grote investeerders moet aan banden worden gelegd. Deze 'zakenvisa' mogen niet voor Schengen gaan gelden.
- 2.2.4 We maken afspraken met andere lidstaten hoe we de onderlinge arbeidsmigratie regelen. Sommige landen zien hun beste mensen vertrekken, terwijl ze die ook zelf nodig hebben. Afspraken over vereisten van tijdelijke huisvesting, integratie, werving, beloning en vacatures met voorrang kunnen onderling gemaakt worden.

2.3 Studiemigratie

- 2.3.1 We zien Erasmus+ als een goed programma voor onder andere de uitwisseling van studenten en het verlenen van subsidies voor samenwerking tussen onderwijsinstellingen en onderzoek. We bevorderen uitwisseling van studenten op het mbo, hbo en de universiteiten. Het is heel goed om een semester of een studiejaar in een ander EU-land door te brengen.
- 2.3.2 Er zijn grote verschillen in kosten en subsidies voor het hoger onderwijs in Europa. De ongewenste effecten hiervan moeten worden tegengegaan. Het mag niet zo zijn dat studenten uit andere Europese landen relatief goedkoop onderwijs in Nederland kunnen volgen, met aanvullende rechten op huursubsidie of uitkeringen – die voor Nederlandse studenten niet toegankelijk zijn.
- 2.3.3 We beperken het aantal EU-studenten dat voltijds aan Nederlandse instellingen studeert. Aangezien 40% van de instroom van nieuwe studenten aan de universiteiten uit het buitenland komt, is dat hard nodig. Dat doen we bijvoorbeeld door de EU-regels aan te passen, zodat EU-studenten minder snel recht hebben op studiefinanciering in Nederland. Dat hebben ze nu al bij een bijbaan van 8 uur per week.
- 2.3.4 Opleidingen in het hoger onderwijs worden in Nederland weer grotendeels in de Nederlandse taal aangeboden. Uitzonderingen voor enkele studies blijven mogelijk.

2.4 Oekraïense vluchtelingen

- 2.4.1 Wat betreft de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne geldt dat we de Europese Unie beschouwen als 'regio'. Nederland draagt solidair bij aan de opvang van mensen die hier tijdelijk bescherming zoeken. Andere Europese landen moeten evenredig bijdragen aan de opvang. Van werkende Oekraïense ontheemden wordt een eigen bijdrage voor de opvang gevraagd.
- 2.4.2 De EU zal gezamenlijk moeten beslissen over de mogelijkheden tot terugkeer naar Oekraïne.
- 2.4.3 Via programma's als die van European Bank for Reconstruction and Development moet gewerkt worden aan investeringen ten behoeve van de terugkeer en de wederopbouw van Oekraïne.
- 2.4.4 Oekraïne heeft de status van kandidaat-lid van de EU. We moeten eerlijk zijn over het perspectief om lid te worden van de EU: dit proces zal – gelet op de strenge criteria die gelden voor toetreding – op zijn minst vele jaren vergen.

FLEISMAN

erigen tuin

- * Frieslander 2²⁵ kilo aardappel
- * bieten 1⁷⁵ kilo
- * bosbiet 2^{-bos}
- * bosui 1²⁵ bos
- * palmkool

3

Economie en Financiën

3 Economie en Financiën

De economische ontwikkelingen in Europa zijn zorgwekkend. De oorlog in Oekraïne, het wegvallen van Russisch gas, de klimaatcrisis, de asiel- en migratieproblematiek maken dat de financiële problemen zich opstapelen. De grote Duitse economie hapert al een tijd, er is een lage groeiverwachting voor Europa. De schulden van bepaalde lidstaten zijn zorgwekkend hoog. Europa blijkt bovendien veelal niet zelfvoorzienend als het gaat om zaken als energie en medicijnen; de oorlog in Oekraïne heeft laten zien hoe ook de wereldvoedselvoorziening geraakt kan worden. Voedselzekerheid vraagt om voldoende ruimte om gewassen te telen en dieren te houden. Het vraagt van boeren, tuinders en vissers die elke dag weer hard werken om gezond en veilig voedsel te produceren. Nu we aanlopen tegen de grenzen van de groei moet er een nieuw en helder toekomstperspectief worden geboden dat de sector voldoende zekerheid biedt. Europa heeft hier een belangrijke rol in. Ook onze concurrentiekracht holt achteruit. Er is oneerlijke concurrentie vanuit bijvoorbeeld China. NSC wil de zelfredzaamheid van Europa vergroten, de schulden van lidstaten terugbrengen en meer focussen op de kerntaken van de EU: gemeenschappelijk landbouw- en visserijbeleid, groei en innovatie, grensbewaking, ondersteuning van economisch zwakkere regio's. De grote winst van de samenwerking in Europa zit in het vrije verkeer van goederen en personen. Waar Nederland met ongeveer een miljard euro nettobetaler is aan de Europese Unie, verdient ons bedrijfsleven tegelijkertijd tientallen miljarden aan die vrije interne markt. Dat voordeel moet worden gekoesterd met goede verbindingen door de hele unie heen.

3.1 Beperk Europese belasting, versterk begrotingsdiscipline

- 3.1.1 Voor de democratische verankering is verscheidenheid van belang. De EU bouwt voort op de lidstaten en is en wordt geen federale staat. Lidstaten hebben hun eigen sociale regelingen. Daarom is bijvoorbeeld een gemeenschappelijk minimumloon niet aan de orde.
- 3.1.2 NSC wil geen Europese belastingen. Dat blijft voorbehouden aan de lidstaten. Besluitvorming over belastingen gaat nu op basis van unanimiteit. Wij willen dat beslist zo houden.
- 3.1.3 Bedrijven geven aan grote lastendruk te ervaren, ook door overlappende en stapelende regels. Dat moet drastisch verminderen.
- 3.1.4 We zetten ons in voor een gematigde EU-begroting, gericht op haar kerntaken.
- 3.1.5 Wij zijn tegen nieuwe gezamenlijke Europese schulden, tegen eurobonds en andere constructies waarmee schulden van EU-lidstaten gemeenschappelijk worden. De schuldenpositie van een aantal Europese landen is al zorgwekkend genoeg.
- 3.1.6 De uitgaven van de meerjarenbegrotingen van de Europese Unie werden altijd gedekt door de afdrachten van de lidstaten en de eigen middelen van de EU (o.a. douanerechten). De Europese Unie is nu toch gezamenlijke schulden aangegaan met het coronaherstelfonds van honderden miljarden, waarmee uitgaven worden bekostigd. Zo is er een schuldenunie ontstaan waar de EU-landen collectief garant voor staan. Dat is zeer ongewenst. Wij zijn tegen het verlengen van het bestaande herstellfonds na 2026. Situaties waarin financieel sterke landen, zoals Nederland, met enkel geldstromen de zwakkere landen overeind houden (transferunie) zijn ongewenst.
- 3.1.7 De Europese Centrale Bank (ECB) moet terugkeren naar het oorspronkelijke mandaat en het opkoopprogramma van schulden en obligaties van lidstaten volledig afbouwen. Verkeerde dynamieken versterken elkaar: eerst het toestaan van het opbouwen van schuld door lidstaten en daarna het opkopen van deze schuld door de ECB. Totdat het in elkaar stort. Daarom moet er in de herstellfase een strak plan komen om schulden af te bouwen. De ECB moet stoppen met het opkopen van

- staatsobligaties en het najagen van klimaatdoelen. Laat landen eerst hun miljarden btw ophalen die ze in eigen land laten liggen.
- 3.1.8 Financiële discipline raakt het hart van nationale verantwoordelijkheden van overheden en bestaanszekerheid voor mensen, bijvoorbeeld in de pensioenvoorziening. De inflatie vermindert het besteedbare inkomen en pensioen. Nederland heeft ervoor gekozen om pensioenleeftijd te koppelen aan levensverwachting om het stelsel houdbaar te maken. Een aantal EU-lidstaten heeft nog een omslagstelsel en een lagere pensioenleeftijd. In de komende jaren komt de financierbaarheid daarvan onder druk. Het is aan de Nederlandse belastingbetalers moeilijk uit te leggen waarom zij langer moeten doorwerken – en dan ook nog eens moeten bijleggen voor mensen uit andere landen die vroeg met pensioen gaan waardoor Nederlanders zelf tekorten oplopen.
- 3.1.9 Lidstaten zijn zelf verantwoordelijk voor een sluitende begroting en een houdbare staatsschuld. Dus een land mag geen groter begrotingstekort hebben dan 3% per jaar. De totale staatsschuld mag niet boven de 60% van het Bruto Binnenlands Product stijgen. Het herziene Stabiliteits- en Groeipact over de wijze van afbouw van schulden en begrotingstekorten moet worden nageleefd door de lidstaten, de Commissie en de Raad.
- 3.1.10 Bij de komende onderhandelingen over het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) vanaf 2027 kan Nederland als nettobetaler iets eisen, namelijk dat landen zich beter gaan houden aan de begrotingsafspraken.
- 3.1.11 De eurogroep zal formeel georganiseerd en veel transparanter worden. Nu bestaat de club van eurolanden formeel niet.
- 3.1.12 Aanpak tegen belastingontwijking moet onverminderd worden voortgezet, en dat vergt nauwe Europese samenwerking. Er moet gekeken worden waar zeer vermogenden met geld en kapitaal heengaan op zoek naar de fiscaal gunstigste plek binnen Europa.

3.2 Strategische autonomie, machtsconcentratie

- 3.2.1 We moeten in Europa samen optrekken als het gaat om wereldhandel, het verminderen van de afhankelijkheid van strategische goederen en grondstoffen, het afdwingen van een gelijk speelveld voor onze bedrijven (zowel binnen de EU als extern, t.o.v. andere handelsblokken) en het veiligstellen van technologie.
- 3.2.2 Medicijntekorten en extreem hoge prijzen voor bepaalde medicijnen ondermijnen de betrouwbaarheid en betaalbaarheid van onze gezondheidszorg. Wij willen zelf meer medicijnen in Europa gaan produceren, om op deze manier de afhankelijkheid van andere landen of leveranciers te verminderen (les uit de coronacrisis). De EU verliest concurrentiekracht ten opzichte van andere machtsblokken van de wereld (VS, India en China).
- 3.2.3 Er wordt een harde strijd gevoerd met aantrekkelijke financiële prikkels om innovatieve investeringen te trekken naar regio's buiten de EU. De-industrialisatie dreigt, net als ondermijning van het verdienvermogen.
- 3.2.4 Er mogen geen handelsverdragen worden gesloten die productie van duurzaam voedsel in de EU ondermijnen. Dus handelsverdragspartners moeten aan dezelfde standaarden voldoen. We moeten onze markten niet openstellen voor bedrijven die met staatssteun onze eigen industrie beconcurreren.
- 3.2.5 China is geen vrijemarkteconomie en Europa moet zich verzetten tegen het toekennen van deze status aan China binnen de WTO.
- 3.2.6 Europa heeft genoeg geld voor innovatie, maar het is te moeilijk voor bedrijven om hieraan te komen. Dat moet sneller en gemakkelijker.
- 3.2.7 Zeer vermogenden hebben (legaal) veel mogelijkheden om vermogen over de landsgrenzen te verplaatsen. De regels zijn in de EU niet consistent. Sommige landen trekken zeer vermogenden aan. Dat moet stoppen met een goed plan van aanpak.
- 3.2.8 Geen gouden paspoorten meer voor rijke Russen of andere rijken uit dergelijke landen.

3.3 Digitale veiligheid

- 3.3.1 Het Europees toezicht op eerlijke mededinging en staatssteun moet worden versterkt. De macht van grote (tech)bedrijven moet door Europa worden beperkt. Digitale platformen, zoals handelsplaatsen en social media platformen, moeten veilig, eerlijk en transparant zijn. Dat kan onder meer door een strikte toepassing van de Digital Markets Act (DMA), Digital Services Act (DSA) en AI Act. Dat is een kracht van de EU. Er moeten Europese alternatieven komen, zodat burgers en bedrijven er bewust voor kunnen kiezen dat hun data binnen Europa blijven.
- 3.3.2 Hightechproducten voor onder andere auto's en machines moeten op dataveiligheid worden gecontroleerd. Producten die data verzamelen en opslaan op hun servers buiten de EU, mogen niet tot de Europese markt toegelaten worden. Zeker als het landen als China of Iran betreft.
- 3.3.3 De EU moet een scherp debat voeren over het gebruik van AI (kunstmatige intelligentie) en de risico's dat Europese en Nederlandse waarden worden ondermijnd. We moeten voorkomen dat we gaan achterlopen bij ontwikkeling van technologie; daar moet fors in worden geïnvesteerd. Tegelijkertijd zijn er wel regels nodig om ongewenste ontwikkelingen van AI tegen te gaan.
- 3.3.4 Burgers moeten zelf controle kunnen houden over hun online identiteit. Terughoudendheid is op zijn plaats bij het opzetten van verplichte (overheids-)systemen voor digitale identiteiten voor het aanvragen van paspoorten, rijbewijzen of bankrekeningen. Het risico dat dit leidt tot 'big brother'-scenario's en misbruik door overheden of techbedrijven is reëel.

3.4 Versterk samenwerking met burens

- 3.4.1 Onze buurlanden zijn niet alleen onze belangrijkste handelspartners, maar we zijn ook voor tal van grensoverschrijdende vraagstukken op elkaar aangewezen. We blijven werken aan een goede verstandhouding met onze buurlanden Duitsland, België/Luxemburg (Benelux) en het Verenigd Koninkrijk, alsook met Frankrijk.
- 3.4.2 Wij versterken onze alliantie met de Hanzeliga, waar Scandinavische landen, Baltische staten, de Benelux en Ierland deel van uitmaken. Wij ervaren gelijke gezindheid en gedeelde waarden met deze landen binnen de EU op het gebied van migratie, financiën en veiligheid.
- 3.4.3 We stimuleren de samenwerking in grensregio's (Euregio) op het gebied van onderwijs, arbeidsmarkt, bereikbaarheid en onderlinge hulp en dienstverlening. We vinden het belangrijk om – naast het Engels – ook de taalvaardigheid in Duits en Frans in het (beroeps-)onderwijs te blijven stimuleren.
- 3.4.4 De problematiek van grenswerkers met betrekking tot het afdragen van belastingen, sociale zekerheid en administratieve lasten moet de Europese Unie snel oplossen.

3.5 Openbaar vervoer, behoud vitale infrastructuur

- 3.5.1 We zetten in op een betaalbaar en toegankelijk Europees hsl-treinnetwerk. De verbindingen tussen de grote steden in Europa worden verbeterd, zodat het aandeel kortereafstandsvluchten kan worden beperkt. Vanaf Amsterdam/Schiphol lopen er lijnen naar het buitenland via Breda, Zwolle/Hengelo, Arnhem en Groningen. Maar ook grenssteden moeten beter worden aangesloten op het (Duitse/Belgische) hsl-netwerk.
- 3.5.2 Het moet in de EU eenvoudiger worden om een internationale (nacht)treinreis te boeken, langeafstandstreinen moeten goedkoper worden en de rechten van reizigers bij vertraging en uitval van treinen moeten worden verbeterd.
- 3.5.3 Er moet een uitzondering op het Europees verplicht aanbesteden van openbaar vervoer komen. Zo kan de NS de belangrijke vervoerder blijven op ons hoofdnet. Maar ook moeten de grote steden, en mogelijk in de toekomst ook provincies, de mogelijkheid houden om het openbaar vervoer te gunnen aan een eigen OV-bedrijf. Op die manier moet er weer meer grip komen op kwaliteit en prijs van het lokale en regionale openbaar vervoer.
- 3.5.4 Voor ons is ook de digitale infrastructuur van groot belang. Wij streven naar strategische autonomie en daarbij is de digitale soevereiniteit van Europa van groot belang. Nieuw Sociaal Contract vindt dat Nederland en de EU de eigen techindustrie moet ondersteunen om de afhankelijkheid van techbedrijven

buiten de EU te verminderen. Dat geldt ook voor de opslag van data.

- 3.5.5 Vitale infrastructuur en voorzieningen mogen niet in handen komen van foute regimes en grootmachten buiten Europa. Te denken valt aan telecommunicatie-infrastructuur, energie, havens, maar ook aan hoogtechnologische bedrijven die een sleutelrol vervullen in de economie.

3.6 Landbouw en visserij

- 3.6.1 NSC streeft naar een Europees landbouwbeleid dat onze Nederlandse sector versterkt en verduurzaamt, met oog voor leefbaarheid op het platteland en het verdienvermogen van de boer. Europese hoogwaardige duurzame en hoogproductieve landbouw is van levensbelang, voor voedselzekerheid en voor onze geopolitieke positie. Momenteel bevat het Europese landbouwbeleid nog te veel onwerkbare en contraproductieve maatregelen met te weinig oog voor de realiteit op het erf. Daarom wil NSC in de onderhandelingen inzetten in de onderhandelingen voor het nieuwe GLB op een stop op de zogeheten 'kalenderlandbouw'. Brussel zou niet meer moeten voorschrijven wanneer akkerbouwers de aardappelen en suikerbieten mogen oogsten maar dit aan de expertise van de boer moeten overlaten.
- 3.6.2 NSC is voor een sterke visserij in Nederland en wil bescherming van de bestaande vloot. Wij zijn voor innovatie in de visserij, waaronder de pulvisserij, die zowel ecologisch als voor het dierenwelzijn een verbetering is.
- 3.6.3 Nederland moet op EU-niveau streven naar een aanscherping van de eisen met betrekking tot dierenwelzijn, veilige stalinrichting, voorkomen van dierziekten en transport van dieren, zodat in de gehele EU een diervriendelijkere en duurzamere veehouderij ontstaat. We streven op EU-niveau naar meer natuurlijke gewasbeschermingsmiddelen en een verdere vermindering van antibioticagebruik.
- 3.6.4 Het verlies van de derogatie is een hard gelag voor de Nederlandse veehouderij. In plaats van de dierlijke mest wordt er nu meer kunstmest gestrooid, terwijl dit juist een zwaardere belasting is voor klimaat en natuur. Daarom moet met spoed RENURE worden toegelaten om als kunstmestvervanger te worden ingezet.
- 3.6.5 Regels voor het uitrijden van mest mogen geen belemmering zijn voor de totstandkoming van kringlooplandbouw, in evenwicht met de natuur.
- 3.6.6 De toelating van de laagste categorie van gentech-gewassen acht NSC als acceptabel maar het patenteren hiervan niet. In de zadensector moet het open innovatiemodel van het kwekersrecht blijven gelden. De grote zadenbedrijven mogen niet de kans krijgen intellectueel eigendom te verkrijgen over het uitgangsmateriaal waarmee ons voedsel wordt geproduceerd.
- 3.6.7 Het is goed dat er steeds minder chemische gewasbeschermingsmiddelen worden ingezet maar de bestrijding van plagen voor ons gewas moet wel mogelijk blijven. Daarom zet NSC in op een versnelde beoordeling en toelating van biologische bestrijdingsmiddelen.
- 3.6.8 Grondgebonden landbouwsubsidie willen we maximaliseren op aantal hectares (bijvoorbeeld 200 hectare), zodat de kleinere boeren meer profiteren en niet de grootgrondbezitters.
- 3.6.9 Hagen en andere ecologische verrijkingen van het cultuurlandschap dienen mee te tellen voor de te subsidiëren oppervlakte.

4

Goed bestuur in Europa

4 Goed bestuur in Europa

Nederland moet in Europa aan de ene kant intensief samenwerken met effectief en goed bestuur, maar we willen beslist geen sluipende uitholling van nationale soevereiniteit. We zien juist de noodzaak om de Nederlandse democratische legitimiteit onder de Europese wetgeving te versterken.

4.1 Transparantie en uitzonderingspositie Nederland

- 4.1.1 Europese integratie is geen eenrichtingsverkeer – we zijn tegen de ontwikkeling van een federaal Europa: een ‘ever closer union’ gaat wat ons betreft écht over eenheid in verscheidenheid tussen de mensen in Europa op basis van communautaire samenwerking tussen landen. Binnen Europa bepleiten we een stevige opstelling van Nederland, constructief maar realistisch zonder onbedoelde overdrachten van taken, bevoegdheden en budgetten. Die ondermijnen het vertrouwen van burgers.
- 4.1.2 Bevoegdheden moeten bestuurlijk zo laag mogelijk worden belegd (‘subsidiariteit’). Dit wil zeggen dat de EU alleen maatregelen neemt als dat doeltreffender is dan nationale of lokale maatregelen.
- 4.1.3 De Europese besluitvorming moet transparanter worden in lijn met het initiatief ‘Opening up closed doors’. De openheid begint met het openbaar maken van de verslagen van de Europese ministerraden.
- 4.1.4 Nederland doet het liefst mee in de voorhoede van de EU-beleidsvorming waar invloed op de koers kan worden uitgeoefend. Als er sprake is van onvoldoende draagvlak, werkbaarheid of te hoog oplopende kosten, zoekt de Nederlandse regering naar een blokkerende minderheid van gelijkgezinde lidstaten. In bijzondere gevallen zal Nederland kiezen voor een uitzonderingspositie en niet meedoen aan een nieuw initiatief voor wetgeving of beleid. Dat hoort te kunnen in een democratie en de Europese wetgeving biedt hier mogelijkheden voor. Variatie en democratische verankering betekenen ook dat lidstaten gebruik kunnen gaan maken van een uitzonderingspositie als dat in het nationaal belang is.

4.2 Controle van de macht

- 4.2.1 Het is in de afgelopen jaren meerdere keren voorgevallen dat bewindspersonen de meerderheid van de Tweede Kamer negeren bij het stemmen voor of tegen een Europese wet. Een vertegenwoordiger van de Nederlandse regering moet binnen een Europese ministerraad in overeenstemming met de wens van de Tweede Kamer stemmen. Anders moet een bewindspersoon aftreden.
- 4.2.2 In Nederland zou de regering de Tweede Kamer tijdig en actief moeten betrekken bij nieuwe initiatieven en bij mandaten voor onderhandelingen. De Tweede Kamer moet ook zelf haar taak beter oppakken en kan bij grote en potentieel verstrekkende nieuwe EU-initiatieven een rapporteur benoemen. De Kamer moet EU-beleid en regelgeving actiever toetsen op subsidiariteit, proportionaliteit en verwachte effecten voor bestaanszekerheid van individuen, ondernemingen en gemeenschappen. Dat leggen we vast in een Europawet en in de Grondwet.
- 4.2.3 Het Europees Parlement moet ook een individuele commissaris kunnen wegsturen. Nu kan alleen een hele commissie worden afgezet. Een nieuwe commissievoorzitter moet op voorhand beloven dit besluit van het parlement te respecteren en de commissaris te ontheffen van zijn functie.
- 4.2.4 Bij Europese wetgeving moet de rol van nationale parlementen worden versterkt; zij moeten meer tijd krijgen om te beoordelen of een EU-voorstel in strijd is met het beginsel van subsidiariteit of proportionaliteit. Naast de gele en oranje kaart moet een nationaal parlement ook een rode kaart kunnen trekken; indien de helft van de nationale parlementen dit aangeeft, moet het voorstel van tafel gaan.

4.3 Verklein en versterk Europese volksvertegenwoordiging

- 4.3.1 We zijn voor een soberder beloning van medewerkers van Europese instellingen en een sterke focus bij het werven van personeel op de kerncompetenties van de EU (m.n. interne markt, mededinging, klimaatbeleid, handelsbeleid, grensbewaking en crisisbeheer).
- 4.3.2 Uitbreiding van de EU is op termijn mogelijk (Moldavië, Oekraïne, Balkanlanden) als deze landen voldoen aan en staan voor vrijheid van meningsuiting, democratie, rechtsstaat en corruptiebestrijding (Kopenhagen-criteria). Mocht een toetreding aan de orde komen, dan moet het besluit onderwerp kunnen worden van een correctief referendum. Het toetredingsproces van Turkije is terecht bevroren en wordt niet opnieuw opgestart.
- 4.3.3 Landen behouden de bestaande vetorechten ten aanzien van buitenlandbeleid en toetredingen.
- 4.3.4 Het Europees Parlement is niet echt representatief en weinig herkenbaar voor burgers. De meeste Europeanen weten niet wie er in het Europees Parlement zit en welke onderwerpen er worden bediscussieerd. Hervorm het kiessysteem en reduceer het aantal zetels in het Europees Parlement van 720 naar circa 500. Dat is ongeveer één lid per miljoen inwoners. Kleine landen krijgen ten minste 4 zetels.
- 4.3.5 Wij willen een nieuw kiesstelsel waarin de band tussen kiezer en gekozenen sterker wordt. Er komen regionale kiesdistricten per land, zoals Nieuw Sociaal Contract die in Nederland ook voor de Tweede Kamer wil invoeren. Dat vergroot de lokale herkenbaarheid in Europa. In Nederland zouden er districten Noord (Fryslân, Groningen, Drenthe) Oost, Zuid, West en Midden komen die elk 3 tot 5 Europarlementariërs kiezen. Om ervoor te zorgen dat evenredigheid gewaarborgd is, worden 5 parlementariërs via een landelijke lijst gekozen.
- 4.3.6 Er moeten sancties komen voor niet-integer gedrag van Europarlementariërs, zoals schorsingen, inhouding salaris en bij een strafrechtelijke veroordeling verlies van het mandaat.
- 4.3.7 Aan het verhuiscircus van het Europees Parlement tussen Brussel en Straatsburg moet een einde komen. Brussel moet de permanente zetel van het Europese parlement worden.
- 4.3.8 Europarlementariërs van Nieuw Sociaal Contract wonen in Nederland of verbinden zich aan een regio waar zij persoonlijk worden gekend en benaderbaar zijn. Zij houden een kantoor aan in Nederland waar zij voor burgers ook fysiek toegankelijk zijn met maandelijks spreekuren.
- 4.3.9 Europese subsidies gegeven aan ontwikkelingsorganisaties, milieugroeperingen, dierenactivisten of bedrijven mogen niet direct of indirect worden gebruikt om rechtszaken tegen democratische besluiten van overheden te voeren en te financieren.
- 4.3.10 Er moet meer oog komen voor de lange-termijn bestuurbaarheid van de EU. Het moet mogelijk zijn om binnen de EU-coalities te vormen van landen die voorop willen lopen op bepaalde onderwerpen. Daarnaast moet de samenwerking met landen rondom de EU worden verstevigd. Nieuwe vormen van partnerschappen, bijvoorbeeld op de terreinen energie, economie en migratie moeten gesmeed worden met landen die grenzen aan de EU.

5

Klimaat, Water en Energie

5 Klimaat, Water en Energie

Het Klimaatakkoord van Parijs streeft naar een situatie waarbij de klimaatverandering en opwarming van de aarde niet langer het gevolg zijn van menselijke activiteiten. Hier is al veel bereikt. De afhankelijkheid van fossiele brandstoffen wordt afgebouwd, terwijl zon, wind, geothermie, groen gas, waterstof en kernenergie de toekomst hebben. NSC is voorstander van het versterken van de natuur. Maar, bij deze transitie is Nederland gehouden de bestaanszekerheid van burgers en bedrijven en gemeenschappen niet in gevaar te brengen. De maatregelen moeten in omvang en tempo haalbaar en betaalbaar zijn.

5.1 Eerlijk klimaatbeleid, sterke industrie

- 5.1.1 Belastingen (beprijzen) en normering spelen een belangrijke rol in maatregelen die de klimaatverandering door menselijk handelen kunnen verminderen. Maar er moet eerst een toetsing komen van de gevolgen van die maatregelen voor gewone burgers, bedrijven, midden- en kleinbedrijf en agrarische ondernemingen. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat de energiekosten voor hen ook in de toekomst betaalbaar blijven.
- 5.1.2 Wij zijn voor het Europese emissiehandelssysteem (ETS) waardoor de uitstoot van CO₂ een oplopende prijs krijgt. Vanaf 2026 zal de uitstoot door de industrie snel duurder worden. De maritieme sector en de luchtvaart moeten hier ook volledig onder gaan vallen.
- 5.1.3 Kwetsbare Nederlanders die moeite hebben met het verduurzamen van hun huis en hun personenauto moeten geholpen worden. NSC wil uit de nationale opbrengsten van ETS2 voor de gebouwde omgeving en de transportsector een groter deel direct naar hen laten doorvloeien. Dat betekent dat we het Sociaal Klimaatfonds in de huidige vorm willen afschaffen en nationaal willen optuigen. Bovendien moeten we als transportland bij uitstrek de invoering van ETS in de transportsector nauwlettend volgen om eventuele negatieve sociale en economische gevolgen op te kunnen vangen.
- 5.1.4 Kortingen op de energiebelastingen en afnemende prijzen voor grote bedrijven gaan we in Europees verband tegelijkertijd afbouwen. Verhuizen wordt zo niet aantrekkelijk.
- 5.1.5 NSC wil hierbij meer aandacht voor het concurrentievermogen van de Nederlandse en Europese industrie. Er komen heffingen aan de buitengrens om EU-producenten geen concurrentienadeel te geven bij import uit derde landen waar de kosten voor emissies van CO₂, stikstof en het besef van dierenwelzijn lager zijn.
- 5.1.6 Er moet een antwoord worden gevonden op een reëel risico van verlies van industrie in Nederland en Europa als gevolg van klimaatmaatregelen. Een sterke industrie is onmisbaar voor de welvaart en onafhankelijkheid van Europa. Dit betekent ook dat binnen de EU coördinatie nodig is over welke sectoren op welke manier te steunen in de energietransitie.
- 5.1.7 We willen ervoor waken dat door het effect van maatregelen de emissies zich naar een ander land verplaatsen zonder enige klimaatwinst. Met de opbrengsten moeten investeringen in energiebesparing en hernieuwbare energie in eigen land gestimuleerd worden. Een Europese aanpak is nodig naast een nationale aanpak, zodat weglekeffecten voorkomen worden.
- 5.1.8 NSC is geen voorstander voor het opnemen van natuurlijke uitstootprocessen in de landbouw in het ETS-systeem (emissiehandel) voor CO₂.
- 5.1.9 Er komt een recht op reparatie die de positie van consumenten versterkt en bijdraagt aan levensduurverlenging van producten. Het Franse reparatielabel verdient bredere Europese toepassing.
- 5.1.10 De garantie op de 'duurdere producten' zoals laptop en telefoon moet standaard twee jaar worden in Europa.
- 5.1.11 We pleiten voor de invoering van btw op vliegtickets, accijns op kerosine en een afstandsafhankelijke

vliegbelasting voor intercontinentale vluchten door lidstaten, maar afgestemd in Europees verband. We spannen ons in voor een hogere Europese ambitie m.b.t. bijmenging van duurzame vliegtuigbrandstof (SAF) in 2030.

5.2 Verstandige energietransitie

- 5.2.1 Het afbouwen van belastingvoordelen in het gebruik van fossiele brandstoffen kan het best in Europees verband. Het levert geld op dat moet worden gebruikt voor het stimuleren van investeringen in duurzamere energie.
- 5.2.2 Om de industrie te steunen in deze transitie mag er binnen de bestaande EU-begroting meer geld naar onderzoek en ontwikkeling (Horizon Europa Programma), ontwikkeling nieuwe technologie (Europees Innovatie Fonds) en steun voor regio's in Europa die sterk worden getroffen door de energietransitie ('Just Transition Fund'). Nederland moet daar dan wel gebruik van gaan maken.
- 5.2.3 Nieuwe technologieën, zoals waterstoftechnologie en geothermie in de industrie en elektriciteitsopwekking moeten worden gestimuleerd. We kiezen voor de meest kosteneffectieve maatregelen om de energie- en klimaattransitie mogelijk te maken. Dergelijke technologieën kunnen dienen om bepaalde Nederlandse en Europese sleutelindustrieën (zoals de productie van hoge kwaliteit staal, zink, petrochemische producten en kunstmest) duurzaam te maken en concurrerend te houden.
- 5.2.4 Voor het gebruik van biomassa moet eerst duidelijk worden wat aan reststromen voor energieopwekking gebruikt mag worden. Het kappen van bossen met het enkele doel dit hout te gebruiken als biomassa moet worden stopgezet.
- 5.2.5 CO₂ kunnen we ook op een natuurlijke manier opslaan en vasthouden in zeegras, bossen, gewassen of bodem. Dat mag gestimuleerd worden.
- 5.2.6 Wij willen dat een Europees kenniscentrum voor kernenergie de capaciteit en kennis van nucleaire energie in Europa vergroot, nu meerdere lidstaten hebben aangegeven nieuwe kernenergiecentrales te willen bouwen.
- 5.2.7 We vinden het van belang dat de energietransitie zowel voor huishoudens als voor bedrijven uitvoerbaar en betaalbaar is. Financiële steun kan nodig zijn als private investeringen een te lange terugverdientijd hebben of niet van de grond komen, zoals bij huurwoningen, publieke gebouwen, de energie-intensieve industrie en het midden- en kleinbedrijf. Regio's in Nederland en oude stadswijken moeten daar ook gebruik van kunnen maken.

5.3 Natuur, water, bodem en stikstof

- 5.3.1 Voorwaarde om in te stemmen met het Meerjarig Financieel Kader (begroting) van de EU is de herziening van Natura 2000, die onder andere geleid heeft tot onverteerbare stikstofdiscussies in Nederland.
- 5.3.2 Er moet een mogelijkheid komen om na een evaluatie Natura 2000-gebieden deze status te ontnemen en 'snippernatuur' te verminderen.
- 5.3.3 De natuur is veranderlijk en er zijn ook natuurlijke fluctuaties. Hier moet meer rekening mee worden gehouden. Initiatiefnemers van projecten moeten in afdoende mate aantonen dat hun projecten geen impact hebben op de achteruitgang van natuur (in plaats van de huidige praktijk waarin dit 'zeker gesteld' moet worden).
- 5.3.4 Het voorstel van de Europese Natuurherstelwet streeft naar een gezonde planten- en dierenwereld. Dat doel onderstrepen wij. De normen, het tijdpad en het toezicht op handhaving van de Natuurherstelwet steunen wij niet. De wet zet onze landbouw, industrie, woningbouw en de energietransitie onder grote druk. Zeker in het dichtbevolkte Nederland. De eisen van de Natuurherstelwet kunnen in ons land de economische en sociale basis ernstig aantasten.
- 5.3.5 Het kabinet mag onder geen beding akkoord gaan met het voorstel en moet een blokkade in de Europese Raad steunen zolang het nationale parlement (de Tweede Kamer) bij de uitvoering niet aan de noodrem kan trekken. Bij de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader is dit een breekpunt.
- 5.3.6 Het is volgens Nieuw Sociaal Contract de nationale overheid die de grondwettelijke plicht heeft om de opgelegde eisen van de EU te toetsen aan bestaanszekerheid waaronder voedselzekerheid,

Beperk en versterk

duurzaamheid, volkshuisvesting en energiezekerheid (bouwen van kerncentrales, windmolens op zee en hernieuwbare bronnen). De regering en het parlement bepalen in die afweging in hoogste instantie – en niet de EU – hoe het hoofddoel van de Natuurherstelwet wordt gehaald.

- 5.3.7 De wet mag bovendien geen grond vormen voor eindeloze juridische procedures die actie- en lobbygroepen kunnen opstarten tegen overheden en private projecten.
- 5.3.8 De voorgestelde richtlijn bodemmonitoring van de EU willen wij intrekken. Met deze richtlijn komt er voor het eerst Europees beleid op het terrein van de bodem. Dit is nationaal beleid. Nederland kan uitstekend zelf bepalen welke normen voor welke bodems binnen zijn landsgrenzen moeten gelden.
- 5.3.9 De productie en toepassing van niet-afbreekbare en/of kankerverwekkende chemicaliën, waaronder PFAS, moeten in de hele EU worden uitgefaseerd. Dat moet zo gebeuren dat niet het gehele grondverzet ineens komt stil te liggen.
- 5.3.10 Wanneer op één stof de norm voor waterkwaliteit niet gehaald wordt, wordt het waterlichaam ten onrechte geheel als 'verontreinigd' gemerkt, terwijl die soms sterk is verbeterd. Voorkomen moet worden dat de Kaderrichtlijn Water zo tot een juridisch moeras leidt vanaf 2027, waardoor veel ontwikkelingen in de buurt van deze waterlichamen onmogelijk worden.

6

Cultuur,
Taal en
Onderwijs

6 Cultuur, Taal en Onderwijs

Europa is een kleurige lappendeken van regio's met eigen taal, cultuur, geschiedenis, tradities en identiteit. Samen vormt het de Europese cultuur. Die is dus per definitie gebaat bij het voortbestaan van die eigenschappen en tradities. Gemeenschappen worden in hun eigenheid erkend, zodat de geschiedenis en gemeenschapszin kunnen voortleven met alle tradities die daarbij horen.

6.1 Versterk lokale tradities, cultuur en gemeenschapszin

- 6.1.1 Vanuit Europa moet oog zijn voor kleinschaligheid en gemeenschappen. Verantwoordelijkheden moeten daar zo dicht mogelijk bij worden belegd. Die bestuurslagen weten wat van waarde is en in de gemeenschap leeft.
- 6.1.2 Europese regelgeving mag dan ook niet ten koste gaan van de culturele eigenheid van groepen en gemeenschappen.
- 6.1.3 Wij streven met elkaar naar een structurele schone lucht, maar dat betekent geen verbod op zeer incidentele uitstoot ten koste van bijvoorbeeld onze paasvuren. Wij streven met elkaar naar veiligheid. Maar dat mag niet ten koste gaan van tradities als carbidschieten of versierde wagenoptochten. Wij streven met elkaar naar het voorkomen van dierenleed, maar zulks ter beoordeling van het lokale gezag dat bekend is met tradities en de omgang met dieren. Een cultureel feest zoals Kallemooi op Schiermonnikoog met een haan die kort in de mast hangt, mag dan ook niet worden belemmerd als gevolg van nieuwe Europese richtlijnen voor dierenwelzijn als deel van de Green Deal.
- 6.1.4 Gedetailleerde Europese regelgeving en de interpretatie daarvan leiden tot schrijnende situaties. Het leidt ertoe dat soms dorps- en buurtfeesten niet meer worden georganiseerd, omdat de vrijwilligers aanlopen tegen onmogelijke opgaven, vuistdikke regelpakketten met richtlijnen en vergunningsaanvragen. Als een trekker met aggregaat niet meer inzetbaar is bij het opbouwen van de jaarmarkt, omdat het stikstofmodel wordt toegepast, dan wordt het vieren van de dorpsgemeenschap ontmoedigd in plaats van versterkt.
- 6.1.5 Waar Europese regelgeving inbreuk maakt op nationale en lokale gebruiken, gewoonten, tradities, feesten en folklore van culturele, sportieve of religieuze aard, kan het bevoegde nationale of lokale gezag afwijken van de Europese norm.
- 6.1.6 We zijn tegen een Europees verbod op ritueel slachten; lidstaten moeten hier zelf een standpunt over kunnen innemen.

6.2 Leefbaarheid, taal en sport

- 6.2.1 Bij het verdelen van Europese (cultuur)gelden moet meer oog komen voor de landelijke gebieden en is leefbaarheid belangrijker dan rendement. Er moet actief geïnvesteerd worden in gebieden waar de bevolkingsdichtheid lager is en het voorzieningenniveau afneemt. Juist in die gebieden is de noodzaak het grootst. De EU dient geen subsidies te verstrekken voor cultuur, taal en sport, tenzij het hier gaat om landoverstijgende verbindingen.
- 6.2.2 De Super League voor het Europese clubvoetbal komt er niet. De nationale voetbalfederaties houden regie over de Europese competities via de UEFA. Er komen mogelijkheden om een minimumaantal 'home grown'-spelers op te stellen in nationale en Europese competities, met ten minste 6 in Nederland geboren of getogen spelers plus maximaal 5 buitenlandse spelers, zoals ooit voorgesteld door Johan Cruyff.
- 6.2.3 We willen de liberalisering van de online gokmarkt, die tot veel verslaving geleid heeft, zo ver mogelijk terugdraaien. Om in Nederland de gokverslaving terug te dringen moeten niet elders gokmogelijkheden

Beperk en versterk
Beheine en fuortsterkje